

Lumea clocotește. Ce șanse are programul noului Guvern sa fie respectat?

Început agitat de an: schimbare de președinți, la pachet cu potențiale creșteri de taxe în Statele Unite. Aparent, acest context ar putea aduce un avantaj pentru Uniunea Europeană, care, influențată de izolarea impusă de anii Trump, a devenit mai independentă, prevalându-se de o reglementare concepută pentru a ține China la distanță. În schimb, în mod paradoxal, la finele a șapte ani de negocieri, între Europa și China pare să se lege o prietenie, căci tocmai s-au angajat să își protejeze reciproc investițiile. Criza sanitară este de așteptat să se prelungească și anul acesta, iar România are un nou guvern. Ce ar putea aduce toate aceste schimbări în plan fiscal?

Noul președinte american, Joe Biden, s-a angajat să sporească veniturile pentru a-și compensa prioritățile politice. Astfel, el vrea să taxeze și mai mult corporațiile - a propus rate în creștere pentru impozitul pe profit, dar și o majorare a GILTI (Global Intangible Low Tax Income), pentru a le descuraja să mute profiturile în afara SUA, recompensând companiile americane care investesc în America.

Biden și democrații lui din Congres par, în general, aliniați din punct de vedere ideologic, fiind în favoarea principiului ca cei bogați și corporațiile să își plătească partea lor echitabilă de taxe.

De cealaltă parte, China iese întărită din criza sanitară – am văzut cu toții scenele prin care mii de oameni au sârbătorit venirea noului an pe strazile Wuhan-ului. Tot China este cea care, în ultimul an, a avut o creștere economică, de 3,2 %, ce-i drept, dar creștere, în condițiile în care pandemia face ca decalajul SUA și China să se reducă considerabil. Ultimele estimări arată că în 2028 China ar putea egala SUA.

De remarcat și faptul că, în martie, China va deschide al 14-lea plan cincinal axat pe calitate, nu pe cantitate, o schimbare strategică a filozofiei economice, dar și pe consum intern. Până acum, China era dependentă de creștere prin export – însă, prin noua filozofie, își vor baza creșterea și pe consum intern în egala măsură. Aceasta schimbare de paradigmă vine cu o serie de măsuri moderne pe care China le va implementa (potrivit planului cincinal): economie verde, noi tehnologii, creșterea nivelului de trai (după ce se considera atins obiectivul cincinalului precedent de eliminare a sărăciei absolute) și reducerea dependenței de evoluția economiei globale. În plus, China a aplicat în 2020, în repetate rânduri, reduceri de taxe stimulând investițiile, dar și afacerile locale.

Tot legat de China, ar mai fi de spus și faptul că, în ciuda declarațiilor care mai de care mai vocale, privind mutarea centrelor de producție în zonele din Europa de Est, afacerile mari – mașini electrice, de pildă, tot acolo

s-au dus.

Europa, de cealalta parte, trebuie sa gestioneze nu doar redresarea economica, ci și Brexitul, petrecut, în cele din urma, cu un Acord, dar care lasa ceva goluri descoperite, cum ar fi, de exemplu, ce se va întâmpla cu entitățile din Marea Britanie care furnizau servicii bancare, care acum, fiind entități terțe, nu își mai pot desfășura activitatea în România fara autorizația Bancii Centrale sau lipsa de certitudine cu privire la modul în care se vor aplica noile norme de securitate sociala sau modificarile operate pentru lucratorii detașați.

Europa a trecut prin multe disensiuni anul trecut - a se vedea numeroasele întâlniri pe tema fondului NextGeneration EU, privind redresarea spațiul comun, care au dezvaluit existența mai multor centre de putere, cu interese proprii. Germania, de pilda, care a deținut și președinția Consiliului UE până la 31 decembrie, este țara care a pregatit bugetul pe anul acesta și care și-a impus până la urma punctele de vedere în privința politicilor economice, încurajându-și, astfel, și companiile proprii.

În plus, ar mai fi de urmarit acordul semnat recent de UE cu China, care prevede garanții pentru investitori, respectarea proprietății intelectuale, transparența în subvenționarea companiilor chineze de stat și interzicerea transferului forțat de tehnologie. Cu alte cuvinte, egalizeaza tratamentul companiilor care fac investiții – chineze în UE și europene în China. Acordul vine tocmai la finele anului în care s-a vorbit de delocalizarea companiilor din China, ca urmare a situației de dependența de marfurile chineze, conștientizata brusc în pandemie, odata cu blocarea lanțurilor de producție și a transporturilor.

Daca la acest fapt adaugam și refuzul autoritaților franceze de a aviza preluarea unei companii locale de catre o firma americana, deși SUA este cel mai mare investitor din Franța, putem sa ne gândim ca, de fapt, nimic nu mai este ceea ce pare a fi, punând la îndoiala coerența politicilor și relațiilor comerciale occidentale.

Sau, cu alte cuvinte, deși împreuna, fiecare pare sa fie pe cont propriu. Ceea ce ne aduce la ce poate face noul Guvern prin masurile anunțate în programul de guvernare pentru atragere de investiții și stimularea economiei locale.

Orice economist ar recomanda dezvoltarea de produse cu valoarea adaugata ridicata și orice fiscalist o administrație fiscala care sa lucreze în parteneriat cu contribuabilul, masuri regasite, din fericire, în programul de guvernare.

Daca Guvernul va face ce promite - predictibilitate fiscala, menținerea cotelor actuale de impozitare și menținerea caracterului contraciclic al politicii fiscale și de venituri, reducerea riscurilor fiscale și ancorarea de durata a așteptarilor inflaționiste la niveluri apropiate cu cele din zona euro, adica ceea ce cere de ani buni mediul de afaceri, atunci ar da un bun semnal în piața, care ar amplifica efectele politicilor economice și fiscale avute în vedere.

Trei sunt temele mari care mi-au atras atenția în zona fiscala. Prima vizeaza planul de elaborare a unui studiu de impact privind posibile facilitati fiscale în vederea reformarii impozitarii muncii, inclusiv reducerea contribuțiilor și impozitelor pe echivalentul salariului minim, ce ar urma sa fie pilotat din 2022, așa cum înțeleg. Cum se știe, contribuțiile sociale în România sunt la un nivel ridicat, iar o reforma în aceasta zona ne-ar putea face mai atragatori în ochii investitorilor.

O alta zona de interes ar fi consolidarea schemelor de ajutor de stat și a stimulentele pentru domeniile prioritare, afectate negativ de migrația forței de munca cu o calificare superioara, prin susținerea parcurilor tehnologice și industriale; prin stimularea înființării de parteneriate de cercetare învațământ și mediul de afaceri; dezvoltarea de politici și mecanisme de finanțare pentru implementarea parteneriatelor public-privat cu partajarea adecvata a costurilor, riscului și recompenselor între guvern și sectorul privat în sectoarele cu o dinamica ridicata a creșterii

economice, dar deficitare în competențe disponibile pe piața forței de muncă sau sprijinirea financiară a activităților generatoare de externalizări pozitive (cercetarea - dezvoltarea, eficiența energetică) și taxarea activităților care conduc la externalități negative (activitățile poluante). Pentru ca acest tip de măsuri ne-ar ajuta să obținem acea valoare adăugată despre care vorbeam.

Dar, ce am apreciat cu adevărat este, mai ales, promisiunea de schimbare a paradigmei relației stat-contribuabil, în special prin susținerea conformării voluntare și a unei administrații mai prietenoase cu platitorul de taxe. Întotdeauna am fost de părere că platitorul de taxe trebuie perceput ca un client. Și, de-abia de-aici, am putea începe cu adevărat transformarea.

Pe de altă parte, însă, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că România va trebui să aplice tot ceea ce se hotărăște la nivel european, de care se tot vorbește la Bruxelles – taxa pe plasticul nereciclat sau taxa pe emisiile de carbon impuse importurilor pe piața unică, de pildă.

În concluzie, batalia se va da în continuare la nivel global și țările lumii vor continua să caute alte și alte metode prin care să atragă investitori și, deci, venituri. Așa cum am spus mereu, fiind o țară mică, suntem norocoși să ne aflăm în spațiul Uniunii Europene, pentru că avem o mai mare putere de negociere și o piață de desfacere. Ceea ce nu înseamnă, însă, că pe plan local nu trebuie să fim flexibili, creativi și rezilienți și să nu ne apărăm interesele locale.